

Įspūdžiai iš pirmojo Tarpląstelinio užpildo farmakologijos kongreso Kopenhagoje

AIRIDAS RIMKŪNAS

LSMU MA Pulmonologijos klinikos Pulmonologijos laboratorija

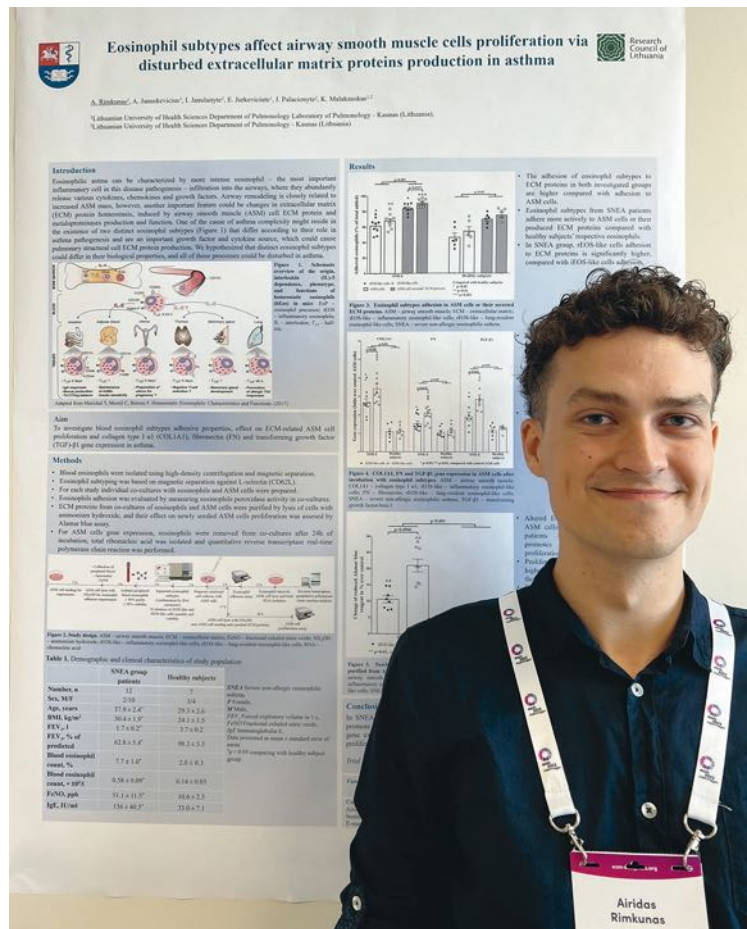
2022 m. birželio 23–25 d. Kopenhagoje, Danijoje vyko pirmasis Tarpląstelinio užpildo farmakologijos kongresas (angl. *Extracellular Matrix Pharmacology Congress*, ECM2022), organizuotas Danijos tyrimų fondo (angl. *Danish Research Foundation*). ECM2022 subūrė įvairių organų ligų ekspertus: kepenų, plaučių, inkstų, odos, širdies ir kraujagyslių, vėžio (naviko fibrozės) ir imunologijos, kurių bendrasis vardiklis yra tarpląstelinis užpildas. Pirmojo kongreso tikslas buvo sutelkti dėmesį į naujų vaistų, skirtų tarpląsteliniam užpildui, kūrimą, ir pagerinti supratimą apie tarpląstelinio

užpildo pokyčius sergant lėtinėmis ligomis. Pagrindinis ECM2022 kongreso organizatorius prof. Morten Karsdal tikisi, kad ši konferencija taps kasmetiniu renginiu, kuris pritrauks ikiklinikinių ir klinikinių biožymenų tyrimus ir mokslinius tyrimus iš įvairių tarpląstelinio užpildo biologijos aspektų. ECM2022 kongrese kalbėjo tarptautiniai tarpląstelinio užpildo ekspertai: Valerie Weaver iš Kalifornijos universiteto Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV), Raghu Kalluri iš Teksaso universiteto MD Andersono vėžio centro JAV, Arantxa González Miqueo iš Navaros universiteto

Akimirkos iš pirmojo Tarpląstelinio užpildo farmakologijos kongreso

Ispanijoje, Mina Bissell iš Berklio nacionalinės laboratorijos JAV, Richard Olding Hynes iš Masačusetso technologijos instituto JAV ir Detlef Schuppan iš Johano Gutenbergo universiteto Vokietijoje. Kongreso lektoriai – tai žinomi mokslininkai, įsigilinę į tarpląstelinio užpildo reikšmę ir pokyčius įvairių ligų kontekste. Konferencijos programa dinamiška – pradedant teorijos paskaitomis ir naujausių tyrimų apžvalgomis, tęsiant kiekvienos dienos popietėje pristatytais jaunųjų tyrėjų žodiniais ir stendiniais pranešimais pagal įvairias temas ir vykdytomis atviromis mokslinėmis diskusijomis. Stendinių pranešimų sesija sudarė 113 pranešimų, kurių vienas buvo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Pulmonologijos klinikos Pulmonologijos laboratorijos jaunesniojo mokslo darbuotojo Airido Rimkūno pranešimas apie eozinofilų potipių įtaką kvėpavimo takų lygiųjų raumenų ląstelių proliferacijai, esant sutrikusiai tarpląstelinio užpildo baltymų gamybai sergant astma, angl. *Eosinophil Subtypes Affect Airway Smooth Muscle Cells Proliferation via Disturbed Extracellular Matrix Proteins Production in Asthma*. Konferencijoje pristatyti rezultatai, gauti vykdant projektą, kurio finansavimą skyrė Lietuvos mokslo taryba, sutarties Nr. S-MIP-21-17. Pagrindinis tyrimo tikslas buvo įvertinti eozinofilų potipių adhezinės savybės, pirmojo tipo alfa-1 kolageno (COL1A1), fibronektino (FN) ir transformuojamojo augimo faktoriaus TGF-β1 genų raišką bronchų lygiųjų raumenų ląstelėse ir tarpląstelinio užpildo poveikį šių ląstelių proliferacijai sergant astma. Nustatyta, kad sergančiųjų sunkia eozinofiline astma eozinofilų potipiai, ypač

LSMU MA Pulmonologijos klinikos Pulmonologijos laboratorijos jaunesnysis mokslo darbuotojas Airidas Rimkūnas prie stendinio pranešimo pirmajame Tarpląstelinio užpildo farmakologijos kongrese

į plaučių rezidentinius eozinofilus panašios ląstelės (EOSrez), pasižymi intensyvesnėmis adhezinėmis savybėmis, didina COL1A1, FN ir TGF-β1 raišką bronchų lygiųjų raumenų ląstelėse, o tarpląstelinio užpildo komponentai, išgryninti po inkubacijos su EOSrez, intensyviau skatina naujųjų bronchų lygiųjų raumenų ląstelių proliferaciją.